

REVIEWS

Rona Pondick

De objecten van Rona Pondick liggen erbij als duur kinderspeelgoed dat achteloos in een veel te grote kamer is achtergelaten. Ze lijken te verzui-
pen in het Coop Himmelb(l)au Paviljoen van het Groninger Museum. Toch
slagen ze er moeiteloos in de aandacht van de kijker vast te houden. De
glimmende roestvrijstalen sculpturen intrigeren door de merkwaardige
mengeling van aandoenlijke uitstraling en kitscherig voorkomen.

De objecten van Rona Pondick (New York, 1952) bezitten de hoedanig-
heid van fantastische, surrealistische wezens en zijn letterlijk op de
huid van de kunstenaress geschreven. Enerzijds neigen ze door hun
glanzende roestvrijstalen uiterlijk naar edelkitsch, anderzijds vertonen
ze zachtvaardige menselijke trekjes. Het gerimpelde eelt onder de voe-
ten en het kippenvel op benen en armen nemen door de combinatie met
dierlijke kenmerken de aard aan van lichaamsvreemde elementen.

Dierlijke eigenschappen en afgietsels van het lichaam van de kunst-
naress vormen samen een onwaarschijnlijk geheel: een kunstmatig en
gecomponeerd lichaam. Toch vormen de menselijke ledematen en de
aapachtige of katachtige lichaamsdelen een onverbreekelijke eenheid
die verwijst naar fabeldieren uit oude vertellingen. De sagen, mythen,
fabels en legenden van weleer zijn door Pondick naar het heden
gehaald, omgezet in gelikte eigentijdse beeldtaal en verbonden met
vormen van horror die werkelijkheid zijn geworden.

Hoe nietig en hulpeloos de hybridische wezens van Pondick ook lijken,
ze slagen er moeiteloos in zich te handhaven, zelfs in een grote ruimte.
Ze schikken zich in hun lot van fremdkörper en gedragen zich als
Frankensteinachtige schepsels die luchtig met hun gemuteerde en
gemanipuleerde lichaam omgaan.

Het is verleidelijk om in relatie tot het werk van Pondick uitstapjes te
maken naar de thematiek van genetische manipulatie, maar het ligt
evenzeer voor de hand om een link te leggen met de eeuwenoude wereld
van Jeroen Bosch. Ook het doortrekken van lijntjes naar de stripcultuur
en naar de traditie van rustende naakten en odaliskes is aannemelijk,
terwijl de toverboom waaraan geen blaadjes maar menshoofden groeien
direct lijkt te verwijzen naar de oorsprong van het leven.

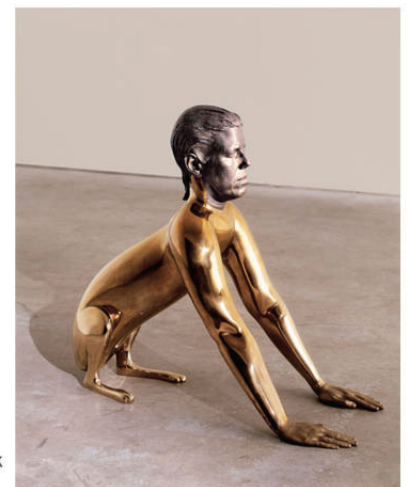
De zilverkleurige sculpturen van Pondick zijn vooral verrassend, omdat
ze sterk afwijken van de installatie 'Dirtheads' die eerder in het
Groninger Museum te zien is geweest als onderdeel van de tentoon-
stelling 'What Remains'. Die schedelberg was vooral navrant omdat de
verbeelding in dit specifieke geval zo dicht bij de dagelijkse werkelijk-
heid van oorlogsgebieden lag. In de recente roestvrijstalen creaturen
heeft de vervreemding veel heviger toegeslagen. Ongerijmde transfor-
maties en metamorfosen zijn hier eerder regel dan uitzondering. Het is
nauwelijks voor te stellen dat de kunstenaress geworteld is in de traditie
van minimal art.

Wim van der Beek

**De beelden van Rona Pondick zijn nog tot 12 jan 03 te zien in het
Groninger Museum, Museumeland 1, Groningen,
i: www.groninger-museum.nl**

Boven: Rona Pondick, 'Pussy Willow Tree', 2001, roestvrij staal, afval, 69 x 62 x 57 inches, © Sonnabend New York. Foto: Lawrence Beck

Rechts: Rona Pondick, 'Dog', 1998-2001, geel roestvrij staal, 71.1 x 41.9 x 81.3 cm, © Sonnabend New York. Foto: Lawrence Beck